Dosarul nr.4r-4833/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22178721-02-4r-14122023 Judecătorul Stratan Sergiu

D E C I Z I E

07 iunie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,
în componența:
Președintele ședinței, judecător Spoială Alexandru
judecători Băbălău Denis
Chiroșca Igor

a judecat în procedură scrisă, în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de ofițerul de sector al sectorului de Poliție nr.5 IP Buiucani- Robu Svetlana împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023.

Procedura de comunicare fiind îndeplinită.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. La 06 decembrie 2022, șeful IP Buiucani, Oleg Bîrliba a depus un demers cu privire la înlocuirea sancțiunii contravenționale aplicate în privința contravenientului Constantin Popescu.

2. În motivarea demersului a invocat că pe data de 10 iulie 2022, în privința lui Constantin Popescu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** pentru comiterea faptei contravenționale prevăzute de art.263 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 750 lei. Contravenientul în termen de 72 din momentul stabilirii amenzii cât și în decurs de 30 zile nu a plătit amenda aplicată, după care dosarul a fost remis pentru punerea în executare silită executorului judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, conform competenței teritoriale. În baza Încheierii nr. ***** din 08 noiembrie 2022, executorul judecătoresc a restituit documentul executoriu agentului constatator, fără executare. Prin urmare, șeful IP Buiucani Oleg Bîrliba a solicitat înlocuirea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă, cu alte măsuri de constrângere statală.

3. Prin încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023, a fost respins demersul șefului IP Buiucani Oleg Bîrliba cu privire la

înlocuirea sancțiunii contravenționale aplicate în privința contravenientului Constantin Popescu în baza deciziei seria/nr. ***** din 10 iulie 2022.

4. Urmare a dezacordului cu încheierea primei instanțe, a fost formulat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023, prin care solicită casarea încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Buiucani din 27 octombrie 2023.

5. În motivarea recursului s-a indicat că, la data de 10 iulie 2022, a fost emis în privința cet. Constantin Popescu proces verbal cu privire la contravenție nr. ***** în baza art.263 alin.(1) din Codul contravențional. Prin urmare, procesul verbal cu privire la contravenție nr. ***** din 10 iulie 2022 a fost contestat de contravenientul Constantin Popescu, iar contestația a fost depusă nemotivată, neargumentată cu încălcarea prevederile Codului contravențional. Mai mult ca atât, menționează autorul recursului că din conținutul textului hotărârii judecătorești şi a materialelor dosarului, se constată că actul juridic este emis vădit ilegal, contrar prevederilor legislației în vigoare, astfel hotărârea urmează a fi anulată cu rejudecarea cauzei, sau remiterea dosarului spre rejudecare în prima instanță, cu emiterea unei hotărâri prin care să fie respinsă contestația cu menținerea în vigoare a procesului verbal cu privire la contravenție din 10 iulie 2022.

6. Potrivit prevederilor art.464[2] Codul contravențional, *cauza contravențională în procedură scrisă se examinează de instanţa de judecată în lipsa părţilor şi fără dezbateri orale. În termen de 3 zile de la data intrării cauzei contravenționale în instanța de judecată, judecătorul transmite făptuitorului şi victimei o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, a probelor şi a înscrisurilor din dosarul cauzei contravenționale, precum şi solicită părților de a se expune asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, stabilind un termen de 10 zile. In cazul în care, după expirarea termenului prevăzut la alin.(2), părțile nu s-au expus asupra aplicării procedurii scrise şi asupra cauzei contravenționale, instanța de judecată va pronunța o încheiere motivată cu privire la examinarea cauzei contravenționale în procedură scrisă. In cazul în care părțile, în termenul prevăzut la alin. (2), refuză aplicarea procedurii scrise şi solicită examinarea cauzei contravenționale în ședință publică, instanța de judecată poate dispune citarea părților dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cauza contravențională în ședință publică, iar examinarea cauzei contravenționale se va desfășura în conformitate cu prevederile capitolului VII din cartea a doua a prezentului cod. Instanța de judecată poate să respingă prin*

încheiere motivată refuzul aplicării procedurii scrise şi solicitarea examinării cauzei contravenționale în ședință publică în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. încheierea de respingere se contestă odată cu fondul. Dacă din materialele cauzei rezultă că cauza contravențională nu poate fi examinată în procedură scrisă, instanţa de judecată, prin încheiere motivată, care se contestă odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală.

7. Conform art.464[3] Codul contravențional, *soluționarea cauzei contravenționale în procedură scrisă se desfăşoară în termenul şi în condițiile prevăzute la art.454. Hotărârea judecătorească în procedură scrisă se emite în condițiile art.462. Hotărârea judecătorească emisă se publică pe pagina web a instanței judecătoreşti şi se comunică părților cauzei contravenționale, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească examinată în procedură scrisă se contestă cu recurs care se examinează în condițiile prezentului cod. Instanța de recurs examinează recursul în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile prezentului articol fiind aplicabile corespunzător. Astfel, dreptul la un proces echitabil este asigurat şi în procedura scrisă şi alte circumstanțe excepționale nu sânt prezente.*

8. Agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

9. Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul penal constată că recursul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

10. Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. c) din Codul contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă acesta este nefondat.

11. Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

12. Analizând situația de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea

Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

13. În fapt, Colegiul penal constată că, la 06 decembrie 2022, șeful IP Buiucani, Oleg Bîrliba a depus un demers cu privire la înlocuirea sancțiunii contravenționale aplicate în privința contravenientului Constantin Popescu.

14. În motivarea demersului a invocat că pe data de 10 iulie 2022, în privința lui Constantin Popescu a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** pentru comiterea faptei contravenționale prevăzute de art.263 alin.(1) din Codul contravențional, fiindu-i aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 750 lei. Contravenientul în termen de 72 din momentul stabilirii amenzii cât și în decurs de 30 zile nu a plătit amenda aplicată, după care dosarul a fost remis pentru punerea în executare silită executorului judecătoresc Eugeniu Dudnicenco, conform competenței teritoriale. În baza Încheierii nr. ***** din 08 noiembrie 2022, executorul judecătoresc a restituit documentul executoriu agentului constatator, fără executare. Prin urmare, șeful IP Buiucani Oleg Bîrliba a solicitat înlocuirea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă, cu alte măsuri de constrângere statală.

15. Prin încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023, a fost respins demersul șefului IP Buiucani Oleg Bîrliba cu privire la înlocuirea sancțiunii contravenționale aplicate în privința contravenientului Constantin Popescu în baza deciziei seria/nr. ***** din 10 iulie 2022.

16. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, Colegiul penal conchide, că recurentul nu a prezentat instanței de recurs careva argumente și probe prin care s-ar dovedi netemeinicia și ilegalitatea soluției adoptate de prima instanță, din care considerente va respinge ca nefondat recursul declarat în prezenta cauză, cu menținerea încheierii primei instanțe.

17. În condițiile art.311 Codul de Executare, hotărârile cu caracter contravențional se execută în modul prevăzut în titlul V din prezentul cod, cu derogările stabilite în prezentul titlu.

18. În conformitate cu prevederile art.315 alin.(1), (3), (4) Codul de Executare al RM, amenda se achită de către contravenient în mod benevol, în termen de 30 de zile de la data aplicării ei. Instanța de judecată sau, după caz, agentul constatator care a aplicat amenda verifică în Registrul debitorilor dacă amenda a fost achitată şi, în cazul

în care contravenientul nu a achitat-o, trimite executorului judecătoresc documentul executoriu pentru încasarea silită. Executarea amenzii contravenționale se asigură de către executorul judecătoresc în a cărui competență teritorială, stabilită de camera teritorială a executorilor judecătorești, se află domiciliul contravenientului.

19. Conform prevederilor art.315 alin.(7)-(8) Codul de Executare, în cazul în care executarea silită nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului, dacă amenda a fost aplicată de instanța de judecată, executorul judecătoresc solicită instanței care a examinat cauza să adopte o încheiere în condițiile art.34 alin.(4) din Codul contravențional. În cazurile prevăzute la alin. (7) al prezentului articol, dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatator, executorul judecătoresc informează despre imposibilitatea executării silite a amenzii agentul constatator, care solicită instanței înlocuirea amenzii cu o altă sancțiune contravențională în condițiile art.34 alin.(4) din Codul contravențional.

20. Potrivit prevederilor art.34 alin.(4) Codul contravențional, dacă persoana fizică sau juridică nu a achitat amenda în decursul a 30 de zile de la data stabilirii acesteia, se va proceda conform reglementărilor Codului de executare. În cazul în care achitarea amenzii nu este posibilă din cauza lipsei ori a insuficienței bunurilor sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului de la achitarea acesteia, instanța de judecată poate înlocui suma neachitată a amenzii, după caz, cu: a) amendă în mărime dublă, care însă nu poate depăși limita maximă a sancțiunii cu amenda prevăzută de norma materială contravențională sau de prezentul articol; b) privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an; c) muncă neremunerată în folosul comunității, calculîndu-se o oră de muncă pentru o unitate convențională, durata muncii fiind de cel mult 60 de ore; d) arest contravențional, calculîndu-se o zi de arest pentru 2 unități convenționale, durata arestului fiind de cel mult 30 de zile. În acest caz, se va ţine cont de restricțiile prevăzute la art. 38 alin. (4).

21. În această ordine s-a stabilit că, la data de 10 iulie 2022, prin decizia seria/nr. ***** contravenientului Constantin Popescu i s-a aplicat, pentru încălcarea art.263 alin.(1) din Codul contravențional, amendă în mărime de 30 unităţi convenţionale. Ulterior, prin Încheierea din 08 noiembrie 2022, executorul judecătoresc Eugeniu Dudnicenco a constatat imposibilitatea executării silite a documentului executoriu şi a dispus restituirea acestuia agentului constatator în vederea solicitării instanței de judecată înlocuirea amenzii. În motivarea acesteia, executorul judecătoresc a indicat despre lipsa bunurilor sau venitului care ar putea fi urmărite.

22. Cu întâietate, referitor la faptul restituirii a documentului executoriu, pe motivul imposibilității executării acestuia, Colegiul penal menționează faptul că, cauza din speță are un aspect complex, fiind pusă în executare pedeapsa pecuniară de ordin contravențional, care, potrivit practicii CtEDO se atribuie la sancțiunile penale.

23. Corespunzător, documentele executorii eliberate de agenții constatatori şi înaintate spre executare silită nu sunt simple documente executorii, ori acte clasice cu caracter strict civil, ci sunt acte care se asimilează dispozițiilor de executare a hotărârilor/deciziilor prin care au fost aplicate pedepse penale.

24. În situația descrisă, executorul judecătoresc nu acționează în calitate de un subiect privat, cu competențe delegate de Stat în vederea executării silite a documentelor executorii cu caracter civil, ci acționează în calitate de autoritate de stat cu atribuții de punere în executare a sancțiunilor pecuniare cu caracter contravențional (penal).

25. Respectiv, în speță Colegiul penal reține că executorul judecătoresc nu dispunea de dreptul restituirii, fără executare, a documentului executoriu, or, legislația ce reglementează domeniul nu prevede şi nu permite restituirea dispozițiilor de executare emise de autoritățile competente în vederea punerii în executare a sancțiunilor penale, inclusiv şi a celor cu caracter pecuniar, deoarece procedura de executare a sancțiunilor contravenționale (penale), inclusiv şi a celor cu caracter pecuniar se finalizează potrivit prevederilor art.274 şi art.275 Codul de executare, coroborate cu dispozițiile art.311 Codul de executare.

26. În același sens instanța accentuează, că potrivit art.315 alin.(8) Codul contravențional, executorul judecătoresc doar informează agentul constatator despre imposibilitatea executării silite a amenzii, ultimul fiind obligat să procedeze potrivit prevederilor art.34 alin.(4) Codul contravențional. Executorul judecătoresc, deci, nu este în drept de a restitui titlul executoriu, el este obligat să-l mențină în procedura sa până nu va fi întrunit unul din temeiurile prevăzute la art.275 Codul de executare.

27. Deci, potrivit dispozițiilor art.315 alin.(8) Codul de executare, aplicabil situației, dacă executarea silită (a amenzii contravenționale) nu a fost posibilă din cauza lipsei sau insuficienței de bunuri sau din cauza eschivării cu rea-voință a contravenientului şi dacă amenda a fost aplicată de către agentul constatator, executorul judecătoresc doar informează despre imposibilitatea executării silite a amenzii agentul constatator, care solicită instanței înlocuirea amenzii cu o altă sancțiune contravențională în condițiile art.34 alin.(4) din Codul contravențional, or, din logica expusă supra, agentul constatator este în drept să depună demers în

conformitate cu art.34 alin.(4) Codul contravențional, doar în cazul în care titlul executoriu se află în procedura executorului judecătoresc, instituția restituirii titlului executoriu (prevăzută de art. 17 și 86 Codul de executare) fiind străină procedurii de executare silită a pedepselor penale/contravenționale sub formă de amendă.

28. Din raționamentele expuse supra, Colegiul penal va menține ca fiind corectă de principiu, soluția de respingere a demersului șefului IP Buiucani, Oleg Bîrliba de înlocuire a sancțiunii contravenționale în privința contravenientului, urmând ca la baza temeiniciei soluției instanței de fond, să fie pus în exclusivitate aspectul inadmisibilității demersului agentului constatator de înlocuire a amenzii, în contextul în care la executorul judecătoresc nu există o procedură de executare silită în desfășurare a documentului executoriu emis de agentul constatator.

29. Deci, recursul declarat nu este argumentat iar în acest context, se reține că Colegiul penal la examinarea acestuia invocă prevederile art.470 Codul contravențional, potrivit cărora instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute la art.466 Codul contravențional, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

30. La caz, Colegiul penal relevă că, criticile invocate de partea recurentă nu pot fi reținute or, se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

31. Colegiul penal consideră, că recursul declarat la caz reprezintă de fapt dezacordul părții recurente cu aprecierea instanței de judecată, or instanța de recurs consideră aprecierea instanței de fond una clară, certă și bine motivată, iar careva temeiuri de casare a acesteia nu au fost depistate.

32. Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a hotărârii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

33. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice

drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

34. În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recurs, nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023 urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii instanței de fond.

35. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c), art.474 Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat și se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr.***** din 27 octombrie 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Chiroșca Igor